

Černé na bílém. ČT pomohla Pavlovi proti Babišovi. Vedení televize s informací „zametlo“. Prozrazeno!

- CZ24 News | 21. dubna 2023

ČESKO: Hlavní předvolební prezidentské debaty České televize nebyly nestranné a ve finálním duelu moderátor Martin Řezníček jasně nadřžoval kandidátu Petru Pavlovi. Konstatuje to analýza, kterou na základě zadání Rady ČT vypracoval mediální expert profesor Jan Jiráček se svým týmem.

Rada České televize zadala zpracování nezávislé odborné analýzy předvolebních debat a duelů, které veřejnoprávní televize produkovala před letošními prezidentskými volbami. Impulesem k objednání analýzy bylo podle místopředsedy Rady ČT Pavla Matochy kromě jiného množství stížností, které radní obdrželi.

Autory dokumentu jsou dva uznávaní vědci a experti v oblasti médií. Profesor Jan Jiráček z Univerzity Karlovy a docent Martin Charvát z Metropolitní univerzity Praha. Oba experti se ve svém zkoumání opírali o snahu zjistit, jakým způsobem Česká televize v těchto pořadech naplňovala zákonný požadavek „poskytování objektivních, ověřených, ve svém celku vyvážených a všestranných informací pro svobodné vytváření názorů“, jak o tom mluví zákon o ČT. Přesně toto si radní na základě svého usnesení vyžádali.

Konkrétně se autoři soustředí na případnou přítomnost diskriminačních prvků ve verbální a neverbální komunikaci moderátora, zjišťování těch aspektů vedení diskuse, které je možné v aktuálním kontextu mediální reflexe politického dění chápat jako odchýlení od požadavku nestrannosti a neutrality, pokud se takové vyskytnou a práci moderátora s podtextem moderátorských promluv a zjišťování případné tendence k stranění některému z kandidátů.

Jiráček s Charvátem v analýze nejprve důkladně rozebírají **tzv. superdebatu** před prvním kolem voleb, ve které shledali hned několik nedostatků a užití dvojího metru vůči různým kandidátům.

Zaměřme se více na rozbor **finálního prezidentského duelu na ČT mezi Andrejem Babišem a Petrem Pavlem**, který z Pantheonu Národního muzea moderoval Martin Řezníček. Podle analýzy byl přístup moderátora k oběma kandidátům nerovný od samého počátku. Zatímco Babiše péroval za to, že se neúčastnil předchozí debaty, zpovídal, proč nyní přišel, a káral ho, že nemá co České televizi odpouštět, Pavla se ptal, zda byla podle něho kampaň v něčem nespravedlivá, nechal ho volně mluvit bez přerušování a nakonec k Pavlovu hodnocení kampaně zaujal souhlasné stanovisko, když sdělil Babišovi, že má možnost se svému sokovi omluvit.

„Zvolenými otázkami, tím, že Petra Pavla nepřerušoval, nechal ho všechny odpovědi dořít a potvrdil souhlas s jeho hodnocením kampaně, vytvořil obraz kandidáta, který má takovou autoritu, že může kampaň, které se účastní, reflektovat a k formulování svých stanovisek si umí zjednat dost prostoru. Expozice *Duelu* byla jednáním moderátora vychýlena směrem ke zdůrazňování nevěrohodnosti jednoho kandidáta a věrohodnosti a autority kandidáta druhého,“ jsou přesvědčeni autoři analýzy.

Rozdíl v přístupu moderátora je podle nich patrný i v reakcích na odpovědi obou kandidátů. „Zatímco Petr Pavel dokončil prakticky všechny své repliky bez přerušování a jen zcela výjimečně ho moderátor usměrnil, Andreji Babiškovi moderátor skáče do řeči, a to i promluvami, které ho jednoznačně staví

do pozice advokáta Petra Pavla,“ píše Jiráček s Charvátem s tím, že tato Řezníčková obhajova kandidáta Pavla se i jemu samotnému zdála příliš a snažil se do toho vstoupit. Roli obránce Petra Pavla na sebe dle rozboru bral moderátor Martin Řezníček opakovaně.

„Zmíněné – převážně jednostranné – přerušování replik Andreje Babiše mělo někdy až podobu mentorských pokárání, čímž dochází k infantilizaci kandidáta – jeho snížení do pozice káraného nezdárného dítěte,“ stojí dále v rozboru. Typicky mělo jít například o moderátorovy věty „Proč lžete, pane Babiši“, nebo „Jak zněla otázka, pane Babiši?“ apod.

Oba pořady, jak superdebata před prvním kolem, tak finální duel, dle autorů vykazovaly známky porušování principu nestrannosti a rovného přístupu ke kandidátům. V prezidentském duelu podle nich bylo hlavním problémem, že nositelem oslabování principu nestrannosti byl sám moderátor. Jakkoli profesor Jiráček s docentem Charvátlem zdůrazňují, že jim zjištěný výsledek nepřísluší hodnotit, jedno je prý jisté. „Princip nestrannosti a rovného přístupu porušen byl, je to důležitý aspekt jednání médií v oblasti zpravodajství a politické publicistiky,“ konstatují.

Místopředseda Rady ČT Pavel Matocha naší redakci potvrdil, že si zadání analýzy objednali přímo radní. „Při diskusích nad prezidentskými debatami došli radní k závěru, že by bylo vhodné objednat si k tomu analýzu od nezpochybnitelné autority. Proto se Rada na začátku března myslím zcela jednohlasně shodla na profesoru Janu Jiráčkovi jakožto nezpochybnitelném expertovi a u něj a jeho týmu objednala analýzu obou klíčových předvolebních debat,“ vysvětluje.

„Analýzu jsme obdrželi a na střeďním zasedání ji začali projednávat. Chtěli jsme ji nechat vypracovat hlavně proto, že na způsob vedení debaty přišla řada stížností,“ prozradil dále Matocha. Jenže ani v případě, že se nakonec Rada ČT usnese, že byl porušen zákon o ČT nebo Kodex České televize, nemá prakticky žádné nástroje, jak reagovat kromě pouhého konstatování.

Překvapila ho reakce šéfa zpravodajství ČT Zdeňka Šámala, který na jednání Rady výše citovanou analýzu odmítl brát vážně. „Hovořil o tom, že to je dekontextualizované a bylo vysíláno mnoho jiných pořadů o prezidentských volbách. My jako Rada jsme ale dostali stížnosti na konkrétní dvě předvolební debaty a ty řešíme. V sociálních vědách v současnosti je možné říci, že bylo dekontextualizované kde co, ale nedovedu si představit, jak lze tímto argumentem hájit například to, že jednomu z kandidátů budu skákat do řeči a druhého nechám volně mluvit. Nebo že jednomu kandidátovi budu dávat milé otázky, nahrávky na smeč a druhého otázkami tlačit ke zdi či o jednom dám pozitivní medailonek a o druhém negativní,“ uvádí místopředseda Rady ČT.

„Je potřeba se k těmto debatám vrátit a pečlivě to celé prodiskutovat. Ve výsledku ale to jediné, co Rada může udělat, je konstatování porušení Kodexu ČT. Za normální situace by měl generální ředitel konat, protože ze zákona je jediným zodpovědným člověkem za ČT. Rada je kontrolní orgán, který může konstatovat porušení Kodexu a předat tuto informaci generálnímu řediteli, který je následně zodpovědný za to, aby zjednal nápravu. Nicméně Rada několikrát v loňském roce konstatovala porušení Kodexu, ale není mi známo, že by s tím generální ředitel jakkoliv naložil. Jediná výjimka zřejmě nastane v případě pořadu 168 hodin, kde jsme porušení Kodexu konstatovali před delší dobou a generální ředitel toto naše stanovisko předložil etickému panelu, což je orgán jmenovaný generálním ředitelem. Etický panel dal v uvedeném případě Radě zprávu a generální ředitel to předal řediteli zpravodajství a na dalším jednání má Radu informovat, jaká opatření byla přijata. Je zcela absurdní, aby si generální ředitel nechával od někoho schvalovat nebo neschvalovat rozhodnutí Rady, která má ze zákona jasně danou působnost mj. i v otázce dohlížení na dodržování Kodexu ČT a vydávání stanovisek v této věci,“ vysvětlil Pavel Matocha.

[ZDROJ](#)